

TALE

Tale til samråd d. 1. februar om storskalaloven i Grønland

Spørgsmål M og U behandles eller efter hinanden, da begge vedrører Grønlands ILO-forpligtelser.

Samrådsspørgsmål M (stillet af CHF)

"Ministeren bedes redegøre for, om Grønland er omfattet af ILO-konvention nr. 94, hvorefter statslige myndigheder skal anvende arbejds klausuler ved udbud af statslige opgaver?"

Svar:

Før jeg svarer på spørgsmålene M og U, er det vigtigt, at vi - i en diskussion af ILO-konventioner - holder os to ting for øje:

1. Er storskalaloven inden for rammerne af Grønlands ILO-forpligtelser, og
2. Hvilke ILO-konventioner gælder der for Grønland?

Ad 1. Storskalaloven ligger inden for rammerne af ILO-forpligtelserne

Lad mig allerede nu slå fast: Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at den grønlandske storskalalov er i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, der følger af relevante ILO-konventioner, herunder ILO's kernekonventioner om foreningsfrihed og om retten til at føre kollektive forhandlinger.

Det er en vurdering, der bygger på formuleringerne i selvstyrets vedtagne lov, på Landstingets behandling heraf og den efterfølgende dialog med Landsstyret om rækkevidden af lovens bestemmelser sammenholdt med ILO's konventioner.

Ad 2. Hvilke ILO-konventioner gælder for Grønland

Det andet er, hvilke ILO-konventioner, der gælder for Grønland.

Det er alene Danmark, der på vegne af riget kan ratificere ILO's konventioner – herunder ratificere med virkning for Grønland. Det er omvendt ikke alle konventioner, som Danmark har ratificeret, der er ratificeret med virkning for Grønland.

Der har været uklarhed om enkelte ILO-konventioner, som Danmark over årene har ratificeret, før Grønland selv overtog kompetencen på området.

ILO-konvention nr. 94 om brug af arbejdsklausuler er én af de konventioner, som indgår i undersøgelsen. For at få ryddet denne uklarhed af vejen samarbejder Beskæftigelsesministeriet, Grønlands Landsstyre og ILO nu med det klare mål: én gang for alle at få vished for, hvorvidt disse konventioner er gældende for Grønland. Det er et samarbejde helt uden relation til storskalaloven.

For når det er sagt, er ILO konvention nr. 94 slet ikke relevant i forhold til storskalaloven:

Konventionen regulerer en stats pligt til at bruge arbejdsklausuler ved offentlige udbudskontrakter. Denne pligt gælder alene for centrale statsmyndigheder.

Konvention nr. 94 finder altså hverken anvendelse på private storskalaprojekter eller på private entreprenørselskaber. Og det er jo netop sådanne private projekter og virksomheder, der genstand for reguleringen i storskalaloven.

Samrådsspørgsmål U (stillet af FS)

"Er ministeren enig i, at Danmark er ansvarlig for, at relevante ILO-konventioner, der sikrer fagforeningernes frie forhandlings- og konfliktret, og som Danmark har ratificeret, bliver overholdt inden for hele rigsfællesskabets område?"

Svar:

Jeg er enig i, at Danmark i forhold til ILO har det folkeretlige ansvar. Med andre ord: Danmark er ansvarlig på rigets vegne over for ILO - også i forhold til Grønland.

Men det følger samtidig af selvstyreloven, at det er Grønlands opgave at sikre, at Grønlands lovgivning og administrationen heraf ikke er i strid med de internationale forpligtelser, der til enhver tid er bindende for riget. Fx også de ILO konventioner, der er gældende for Grønland.

Den juridiske vurdering i Beskæftigelsesministeriet og hos den tilsvarende grønlandske myndighed er, at storskalaloven hverken strider mod ILO's kernekonventioner nr. 87 om foreningsfrihed eller nr. 98 om retten til at føre kollektive forhandlinger.

Både den danske og den grønlandske regering er enige om, at principperne i ILO's otte kernekonventioner er fundamentale og universelle arbejdstagerrettigheder, som alle medlemslande skal respektere.